

د کورني او بهرني سياست شمېنې

د ترهگرۍ او اورپکۍ پرضد د درېدو سخته اړتيا

يوه اوونۍ وړاندې، تېره سې شنبې، په پېښور کې يې يوه ښوونځي اوو لکرو ډاله ييز برید تر سره کړ، چې په لږ کې يې څه ناڅه ۱۵۰ کسان ووژل شول، چې له ۱۲۰ ډېر يې د ښوونځي زده کوونکي وو او بریدگر هم له سخته بول شول، دا برید لکه په ننه اسان نندرو او پاکستان د ۲۰۰۱ کال د سپټمبر د هغه برید خوندي ومانه، چې پر امريکا تر سره شو او په کي ناڅه درې زده کسان ووژل شول، د پېښور دا برید افغان حکومت په سختو تکړو سره ومانده، په اصل کې د دغه برید د قربانيانو له کورنيو سره ټول درېمن دي په تېره بيا افغانان، چې د دا ټول ترهگرۍ قربانيان دي، دا برید پر هغه ورځ تر سره کېږي، چې افغان ولسمشر محمد اشرف غني پکتیکا ته ځي او د دغه ولايت په پېښور ښار کې د هغه ترهگر برید له قربانيانو سره کشمير کې کوي، چې څه موده وړاندې د واليسال پر لوبو وشو او سلگونو کسانو ته يې مرگ زوبله واوروله، د هغه برید ټول قربانيان ملکي وگړي به تېره بيا ماشومان وو، بل دا چې پر کونړ څه ناڅه درې زره وسله وال يرغل کوي، چې له فنيالي سيمو پرې را اوسني دي، اوس د کونړ د تگام له سخت مقاومت سره مخ ده د پېښور له بریده يوه ورځ وروسته د پاکستان د پوځي، استخباراتي او ديپلوماتيک شتران په ناڅاپي سرکابل ته داخل او له ولسمشر محمد اشرف غني او په کابل کې د نانو له مېشت عمومي نوښدان سره يې وکتل، داسې ويل کېږي، چې هغوی داسې مدارک وړاندې کړي، چې کي دا برید له افغانستان بلان شوي، خو داسې نه ده بلکې افغانستان تر دې معتبر اسناد به لاس کې لري، چې پر افغانستان ټول بریدونه له ډېورنډ کرښې پورې غاړه کې بلنېږي او د حقاني نسکې به خبر د کونړ ترهگرو او اورپکو ټولو تر شا بېلابېلې نسکې او ډکې ولاړې دي، خو په پېښور کې پر ښوونځي د برید پر پاکستانی طالبانو پر غاړه احيستې ده دا برید ښايي د پاکستان له ډېرو ناراضي پېښو سره هم تړاو ولري، نو پاکستانی چارواکي بايد د دغه برید تر شا لاسونه بريند کړي لومړی بايد پلټنه وشي، چې په هغه ورځ د دغه ښوونځي، چې په کي د پوځيان زامن پر زده کړو بوخت وو، کوم اداري کسان، ښوونکي او زده کوونکي شير حاضر وو اکوم دا ټول کسان او زده کوونکي ناروغان وو اکوم دا ټول کسان او زده کوونکي د اېډيکس او يا نورو ورته عادي ناروغيو به بلنه يوه يا درې درې ورځې مخکې عمليات شوي وو او دا پلټنې ښايي د برید تر شا د ډېر لاسونه بريند کړي د برید نور اړخونه هم د انديسې وړ دي، ځکه سينديان او بلوڅان عملا له پېچلې ارادې شواړي او فرانسې ورکوي، ځکه د کراچۍ او کواچر بندرونو د عاويدو غوښه برخه پنځايان وړي او د بلوچستان پر وړاندې هم له پېچلې سره سخت اختلافونه دي، که دا برید د سپټمبر د يوولسمې خوندي گڼل کېږي، چې د امريکا په څېر به پاکستان هم ترې پر افغانستان په ځانگړي توگه کونړ د برید بلنه تر لاسه کړي، نو ستره نېرونه کوي، کونړ د افغانستان لپاره ډېر مهم دی او جانه به اجازه ورته کړي، چې لاندي يې کړي او په دا ټول پلټنو په افغانستان کې نيابتي جگړې روانې وساتي، مور دا برید چې تر ښايي استخباراتي لاسونه دي په کلکه ضدو، خو له پاکستانه شواړو، چې د هغې ترهگرۍ او اورپکۍ بريند کابونه پورته کړي، چې په دا ټول بریدونو يې پاکستان، افغانستان، سيمې او نړۍ نه گواښونه را ولاړ کړي دي

د افغان حکومت رسمي وپياوړو بریدونه د سختې اندېښنې وړ دي

پروټونه وايي، چې د افغان حکومت گڼې رسمي وپياوړې تر پېښې يرغل لاندې دي، د افغان حکومت پر څو وپياوړو لکه د پېښور چارو، صالحې، پوهنې، سوداگرۍ او صنایعو، عدليې او د بنڅو د چارو وزارتونو پر وپياوړو او د مخابراتو پر وزارت د انټرنېټي غلو له خوا يرغلونه شوي دي، د انټرنېټي امنيته يوه امريکايي اداره وايي چې د افغانستان د حکومت رسمي وپياوړې وړانگې سافټ وپروڼه يا مال وپروڼه لري په امريکا کې د معلوماتي ټکنالوژۍ د امنيته يا سايب سيکورټي يوه څېړنيزه اداره وايي چې د افغانستان د حکومت په گڼ شمېر رسمي وپياوړو کې يې داسې مضر سافټ وپروڼه موندلې چې ښايي سرچينه يې په چين کې وي «ټريټ کونکټ» Threat Connect چې مرکز يې په امريکا کې دی، وايي، د دې ټولني څپونکو تېره اوونۍ د افغان حکومت د څو ادارو په رسمي وپياوړو کې يو وایروس وهلی فائل وموند. ټريټ کونکټ وايي چې افغان حکومت د هغه مضر وپياوړو داجې له افغانستان سره دغوځ ملاتړ، تر شمار لاندي دنالو په غونډه کې او همدارنگه تر څنگ يې د افغانستان په اړه دندن په پيواړ کنفرانس کې مرستندويو هېوادونو له ۲۰۱۲ زېږديز کال څخه وروسته له افغانستان څخه د امريکايي، ناتو او ايساف د څو اکونولنه وټلو وروسته دڅلور کلونو نه پاره له افغانستان سره مرستندويو هېوادونو دغه دپاسه دوه ډېرشو مليارډو امريکايي ډالرو دپوځي او پراختيايي مرستوله زمو تداره کولو او دوام سره بيا هوکړې وشوې، د پېښور د ښوونځي خوندي گڼل کېږي، چې د امريکا په څېر به پاکستان هم ترې پر افغانستان په ځانگړي توگه کونړ د برید بلنه تر لاسه کړي، نو ستره نېرونه کوي، کونړ د افغانستان لپاره ډېر مهم دی او جانه به اجازه ورته کړي، چې لاندي يې کړي او په دا ټول پلټنو په افغانستان کې نيابتي جگړې روانې وساتي، مور دا برید چې تر ښايي استخباراتي لاسونه دي په کلکه ضدو، خو له پاکستانه شواړو، چې د هغې ترهگرۍ او اورپکۍ بريند کابونه پورته کړي، چې په دا ټول بریدونو يې پاکستان، افغانستان، سيمې او نړۍ نه گواښونه را ولاړ کړي دي

هدايت الله نوري

څينو نيمگړتياوو په اړه د مخابراتو وزارت ته خبر ورکړي و، چې ان هکراتو له دغو نيمگړتياوو په گټې اخيستو سره دولتي سيستمونه گډوډ کړي دي څيرونه وايي، چې باغلي ورسجي دا هم ويلې، چې په دا ټول بریدونو کې هکيران چليخو سيستمونو (Operating systems) نه ککړې دولتي (فابريک، ورځپاڼې، چې په مټ يې يا د کاروونکو شخصي معلومات تر لاسه کولي شي هغه وايي، د افغانستان د مجازي فضاء ټول وروڼه پرايستي دي او دولتي سيستمونه، لکه د وزيرانو کمپيوټرونه، ددوي برېښالکونه او د ارگ کمپيوټرونه (کمپيوټرونه) هم د دغه ټول بریدونو ښکار کېدای شي. پر همدې افغانستان د مجازي فضاء د خوندي ساتلو لپاره سلگونه زره ډالر لگول شوي چې دغه هېواد د اړتيا په وخت کې د انټرنېټي بریدونو د مخنيوي لپاره تر خپله وسه له ټکنالوژۍ گټه اخلي، خو هر ټول برید شننولی شي. دلته ستوربه څه ده او څوک د دغو بریدونو د مخنيوي لپاره مامور دي؟ مو، چې په نړۍ کې ستر

له افغانستان سره د نړيوالې ټولنې له پوځي او انگشافي مرستو دي په پوره شفافيت گار واخيستل شي

پر تميم همت يار

دغه غوښتنه وکړه چې د افغانستان د اقتصادي او اميني چارو ډېر مهم بولو له پاره د نړۍ د مرستندويو هېوادونو د مرستو د لټولو په برخه کې له پوره شفافيت او صداقت څخه کار واخلي او هېڅ ډول سپين سترگو، سرزور او خپلرو روږاگانو، لوښارانو، د قدرت گدۍ او پيسو لوبويانو او سامارانوته دي دا اجازه ورته کړي چې له دې وروسته له افغانستان سره د نړۍ د مرستندويو څخه

د پېښور د ښوونځي خوندي گڼل کېږي، چې د امريکا په څېر به پاکستان هم ترې پر افغانستان په ځانگړي توگه کونړ د برید بلنه تر لاسه کړي، نو ستره نېرونه کوي، کونړ د افغانستان لپاره ډېر مهم دی او جانه به اجازه ورته کړي، چې لاندي يې کړي او په دا ټول پلټنو په افغانستان کې نيابتي جگړې روانې وساتي، مور دا برید چې تر ښايي استخباراتي لاسونه دي په کلکه ضدو، خو له پاکستانه شواړو، چې د هغې ترهگرۍ او اورپکۍ بريند کابونه پورته کړي، چې په دا ټول بریدونو يې پاکستان، افغانستان، سيمې او نړۍ نه گواښونه را ولاړ کړي دي

او ډاگه شوه چې ۲۰۱۵ زېږديز کال له پيل څخه تر ۲۰۲۲ زېږديز کاله پورې به د دندون په لسيزه کې د افغانستان د هراړخيز اقتصادي او اميني پرمختگ له پاره د نړۍ د مرستندويو هېوادونو مرستې دوام وکړي او هم به ورسره جوخت هڅه اوهاندوښي چې په دغه هېواد افغانستان کې د ترهگرو او پرهغوي پورې د تړلو نوروستي ټولو دېتې شونو جزې داسې و چې شي چې ترهگر بيا په افغانستان کې سرزېرونه نه کړي او بيا په دغه هېواد کې خالي جوړې نه کړي او بيا نه دي خپله

په افغانستان کې د ايساف ځواکونو مرستيال تورن جنرال کارستن ياکوبسون له دوپچه ويلې سره په مرکه کې

افغانان خپلې لاس ته راوړنې د طالبانو په رژيم نه بدلوي

سربيره پر دې د خلکو د ژوند په مسلحه کې هم بدلون راغلي او د پېښې کچه راتېته شوې ده، څرنگه چې اوسط عمر له ۴۸ څخه اوس ۶۲ ته لوړ شوي دي دا نه بواخي د روغيايي خستمانو نه پرمختگ څخه بلکه د ژوند د شرايطو له بده کېدو څخه ويندوي کوي دا بولي هغه لاس ته راوړنې دي چې په يقين سره افغانان يې نه غواړي چې له خطر سره مخامخ شي تاسې به ډېر لږ افغانان پيدا کړي چې د طالبانو د رژيم د اعادي په لټه کې وي ځکه ټولو هغو خلکو چې د نوموړي رژيم تر واکمنۍ لاندي دلته ژوند کړي دي، پوهېږي چې په هغه وخت کې څه تيريدل

يو با لپاته حکومت شته چې د ودې په حال کې دی او، دې توان لري چې افغانستان په اقتصادي، امنيتي او په سيمه کې د همکارو په برخو کې رهبري کړي او بریاليتوب نه يې ورسوي هويجه ويله ټاټو څرنگه کولاي شي چې دغه لاس ته راوړنې چې تاسې لري

امنيته خوندي وساتي، موږ په همدې نير دويي کې د افغانستان په تاريخ کې ن نومړي ځل لپاره له يو منتخب ولسمشر څخه بل منتخب وټاکنه د قدرت د نېره شاهدان وو که چيرې سترې اوسني ټولنيز وضعيت او پرمختگ نه نظر واچوي، نو دا په بشپړه توگه د شوروي د ځواکونو نه وټلو سره توپير لري مهمه دا ده چې اوس موږ د پخوا په پرتله په افغانستان کې نسبتا يو با لپاته وضعيت لرو، دلته

شاهدان يو دوپچه ويله ناتو د افغانستان له پوځي ماموريت څخه د يو بل ماموريت او ياد راتلونکو نړيوالو مامورينو لپاره څه درس اخيښي دي؟ ياکوبسون د دې ماموريت مهم اړخ دا دي چې دوه ماموريتونه هېڅکله يو بل ته ورته نه دي، د نړۍ په مختلفو هېوادونو کې شرايط سره توپير لري، خو يو مهمه زده کړه له دې ماموريت څخه دا ده چې موږ يو سيستم ته اړتيا لرو چې د هغه په مرسته پرته له خپل څخه د دې توان ولرو ترڅو په هغو دولتونو کې چې اړتيا ليدله کېږي داسې اميني نظام يې جوړ کړو، د نړيوالو نورمو او ارزښتونو له تصور سره سمون ولري البته حتمي نه ده چې په دې اړه لوږيڅه ديموکراسي يې نمونه وي، بلکې هغه بايد بشري بين الدولو حقوقو د چوکاټ ټول شرايط مراعات کړي او دا اميني ځواکونه په داسې ټول وروزل شي، مجوز، سمبال او ملتيا ورسره وشي چې د دې توان ولري چې پرېږدي ترڅو سياسي قدرت د دولت په لاس کې پاتې شي او دوي د امنيت ضمانت وکړي، کله چې دغه هدف تر لاسه شي، يا نو موږ ولاړي شو چې دموکراتيک څخه شوي ده او کولاي شو چې يوه وروځ هويجه ويله د آلمان د دفاع پخواني وزير پيټ شتروک چې اوس وفات شوي دي، يو وخت ويني چې «د آلمان دفاع د هينسوکش د غسرو په لاس کې کېږي» آيا دغه جمله لار ورسره هم صدق کوي؟

د ۲۰۱۲م کال د دسمبر په پای کې د نړيوالو ځواکونو جنکي ماموريت پای ته رسېږي د ايساف د قوماندان مرستيال، تورن جنرال کارستن ياکوبسون له دوپچه ويلې سره په ځانگړې مرکه کې د تيرو ۱۲ کلونو ارزونه وړاندي کړه هويجه ويله باغلي ياکوبسون له نن څخه ۱۲ کاله مخکې د طالبانو رژيم د امريکا متحده ايالاتو تر سختو هوايي بمباريو وروسته لسکور شو اوس بيا هم کابو هيره ورځ د طالبانو د حملو شاهدان يو فکر کوي چې رښتيا هم ناتو په ښه زده څپن جنکي ماموريت پای ته رسوي؟ ياکوبسون د ناتو جنکي ماموريت په حيثيت کې په ۲۰۱۲ کال کې تر زياتې کچې افغان امنيتي ځواکونو ته د اميني مسوليت د انتقال په موده کې وسپارل شو د افغانستان امنيتي ځواکونو سم کال د ولسمشرۍ د ټاکنو او د هغو د نتايجو د حسابونو په وخت کې د څخه د پاسه ۱۰ سلنه پوځي عملياتو مشري په غاړه درلوده په دې برخه کې البته هغوی تر پورې کچې د ناتو له ملاتړ څخه هم برخمن وو، خو وروسته له دې په دغه مرستې په پوځي سلا مشورو او د افغانستان د امنيتي ارگانونو له مشري څخه ملاتړ پورې محدودې شي نو زه خوشبين يم چې د افغانستان د سوال پوځ په داسې وضعيت کې دي چې په خپل هېواد کې اميني مسوليت په غاړه واخلي او د هغه ضمانت وکړي دوي د دوي په

روغتيا او ژوند

مستی مو د شکر له ناروغۍ څخه ژغوري

که تاسې په خپل ورځنۍ ژوند کې څلوېښت زره کسانو د ژوند او ژوند ماسټي نه استعمالو نو له دې وروسته به یې د خپلو غوړو یوه اړینه برخه لاکټوزي په هارورډ علمي روغتیا اداره کې شوي دغه نوي څېړنې ثابتې کوي چې د مستو زیات یا ورځنۍ استعمال به څېړونکي وايي چې د زیاته اندازه ماسټي انسان د شکر له ناروغۍ څخه په ژغورلو خورل په زیاته اندازه د شکر ناروغۍ

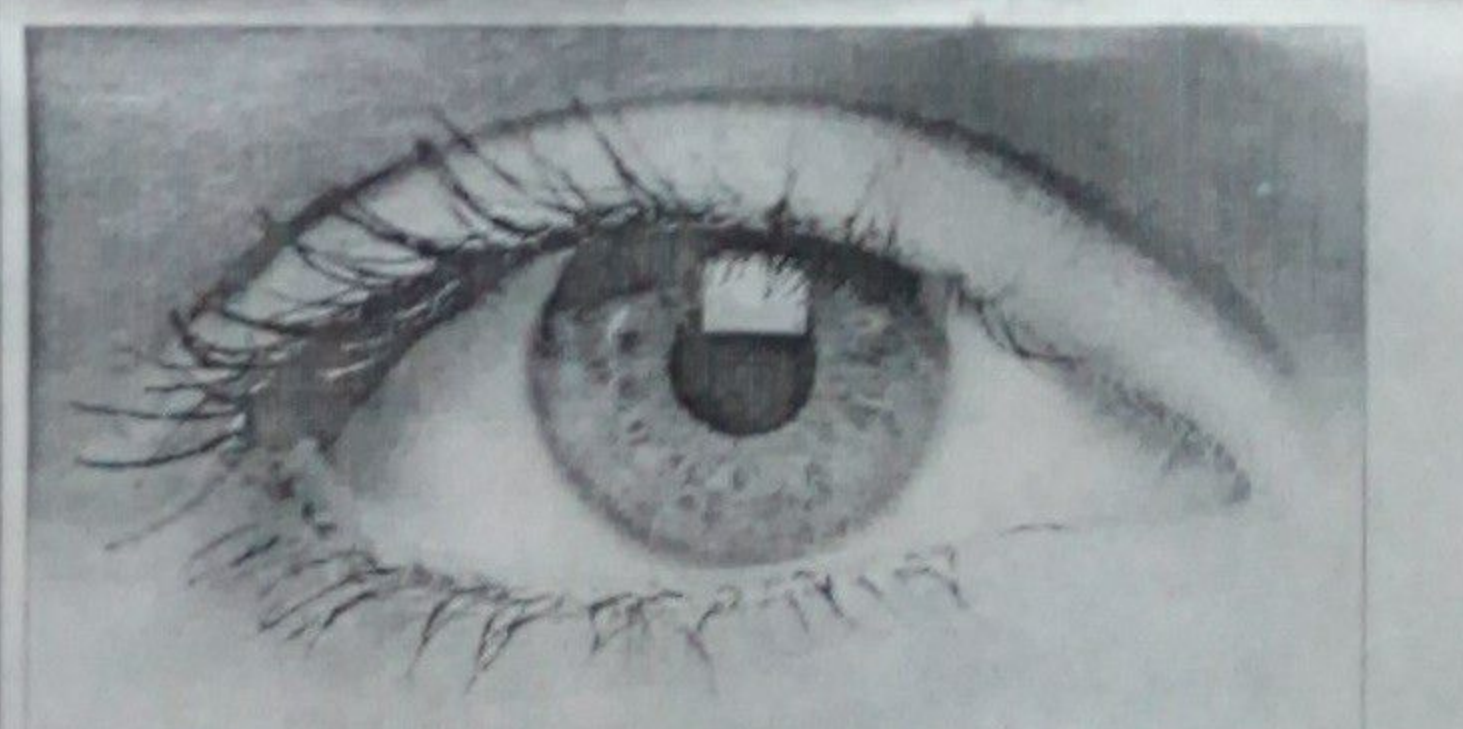

کې ډېره زیاته مرسته وکړي. د څېړنې څمپر کمولو لپاره یې چې که څوک په اساس د ورځنۍ ۲۸ ګرامه ماسټي غواړي چې له دغې ناروغۍ څخه په خورل به د شکر ناروغۍ څمپر ۲۰٪ کم امان وي نو له ۲۸ ګرامو څخه هم زیاته کړي. څېړنې په اساس د یو لک او نیمه اندازه ماسټي باید استعمال کړي.

نارنجي رنگه خواړه مو له رنډېدو ژغوري

تاسې به اورېدلي وي چې ګارډي او نارنج رنگ ته ورته خواړه د سترګو د رنډېدو او باصرې حس له ناروغیو او کمزورنو ژغوري داربښا ده، ځکه چې دغو خواړو کې بیټا کاروټین (Beta-Carotene) مواد چې ویتامین (Vitamin C) لري، چې انسان له ای (vitamin A) غوندې دی، وجود لري چې دغو خواړو ته ډېر رنگ ورکوي او سترګې او دیند ته یې ډېر ګټور دی. خو یوازې بیټا کاروټین د

د روغتیا نړیوالې ادارې (WHO) د سرطان د مخنیوي لپاره څو سپارښتنې کوي او خبرې کوي چې دا ډاکټر (Joachim Schuez) چې دا څېړنه یې کوي، وايي چې که انسان په خپلو عادتونو کې بدلون راولي تر ډېره د سرطان په وړاندې ناروغۍ له اڅه کېدو ژغورل کېدای شي.

سترګو دیند نه زیاتوي، بلکې ډېر نور خواړه هم شته چې لید مو زیاتوي او د باصرې حس له مختلفو ناروغیو ژغوري. لاندې خواړه د سترګو دیند لپاره ډېر وځوړئ:

- ۱- شنبې پانې لرونکي خواړه: شنبې پانې لرونکي خواړه د لیوټین (Lutein) او زیکسانټین (Zeaxanthin) غوره سرچینه ده. یاد مواد د سترګې شاتنې برخه کې د داغ پیدا کېدو کوم چې د رنډېدو اصلي لامل دی، مخنیوي کولو سربېره د سترګو د اوبو ساتنه کوي.
- ۲- هګۍ: د هګۍ ډېر هم پر لیوټین او زیکسانټین لږ لرو سربېره ډېره زیاته اندازه زینک لرونکي دي.

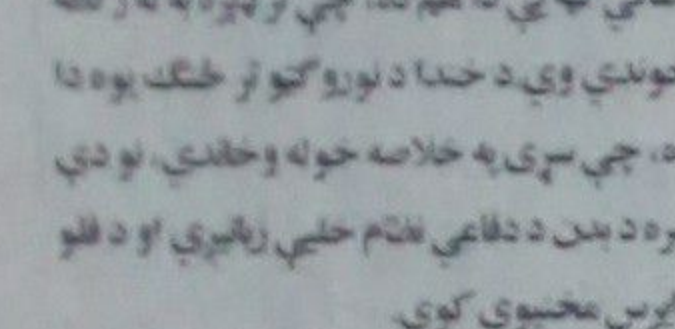
له زکام څخه د ځان ژغورنې مهمې لارې چارې

د زکام په راتلو د نړۍ شاوخوا اوساښه خلک مخنیوي کوي او د لویې په پرتله زموږ ته خوشبخته وي، مګر یوه ورسره ورسره وي. هغه دا چې په ژمي کې د سړي هوا له امله د هوا اړخې، او زکام خلک ډېر تکلیفوي او داسې هم ویل کېږي، چې د زکام ناروغ وځوري، نو په یوه اوونۍ کې به نه کېږي او که یې ونه خوري، نو هم یوه اوونۍ وروسته به نه شي. له زکامه د ځان ژغورنې لپاره څو پخوانۍ کورنۍ نسخې ترسره شريکوي او لوستونکي یې باید له خپلو دوستانو سره شریکي کوي.

لاښ وینځل له زکامه د ځان ساتلو یوه اسانه لاره ده، چې هر وخت باید خپل لاسونه په صابون پاک وینځل شي. ځکه چې فلو وایرس ډېر وخت، د لاسو، او پورې له لارې بل نه انتقالېږي. پر زکام اخته ناروغ خپل لاس په خوله او پوره وهي او دغه لاس باید بل روغ سړي سره تکرې، چې هغه یې بیا خپلې پورې او خونې ته وړي، نو بیا مریضه دا ده، چې بل باید خپل لاسونه په صابون

اوپه اړه د جراثیمو په وژلو او له منځه وړلو کې ډېره مرسته ده او زموږ کې یې د ډېر بکتیریا او نورو ویروسونو په مخنیوي کې ډېر ګټور کوي او که نشه اوپه له چکن سوپ سره وکارول شي، نو هېڅوکې یې نه وژي.

اوپه ژمي کې ډېری خلک د سړي هوا له امله له کوره نه راځي او د کور ګرمو کولو کې وخت نیروي، چې ورسره د بدن لویوالي کمېږي او دغه مهال د بدن دفاعي حالت کمزوری کېږي، مګر له دې حالته د ځان ژغورنې لپاره مه دا ده، چې سړي د خپل بدن اوپه پوره وسایي او وخت پر وخت په مناسبه اندازه اوبه وڅښي. خندا شنه زړه او چلند خو انسان د ژوند په هر ډګر کې بیا له زموږ او د دې تر څنګ که څوک خدا خپل عادت وځي، نو یوه اسانې ګټې دا هم ده، چې تر ډېره به له زکامه خوندي وي. د خدا د پورې ګټو تر څنګ یوه دا ده، چې سړي په خلاصه خوله وځنځي، نو دې سره د بدن دفاعي نظام خپلې زیاتې او د فلو وایرس مخنیوي کوي.

زیات وخت تیر نه کړي د لمر ضد کریم استعمالو د لمر له حمایه ځان ساتي. ماشوم ته د مور شیدې د سرطان خطر کموي. که ماشوم ته شیدې ورکولې شي او نه غواړي چې ورسي کړي د

د بدن وزن ته خیال ساتي. په ورځنۍ ژوند کې له فزیکي نظره فعال اوسئ. هغه وخت کم کړي چې په ناسته یې تېروي، یعنې ډېره ناسته او نه تحرک بدني. صحي خوراک کړي. زیات حیوانات، سبزجات او میوه خوري. د زکام کالوري درلودونکي خوراکونه لږ کړي، لکه هغه خواړه چې زیات خواړه یا غوړ لري، پروټین شوي غوښه، سلامي، ساج، په خوراک سره غوښه، د غوښې او په، کمه خوراک او په خوراک کې د

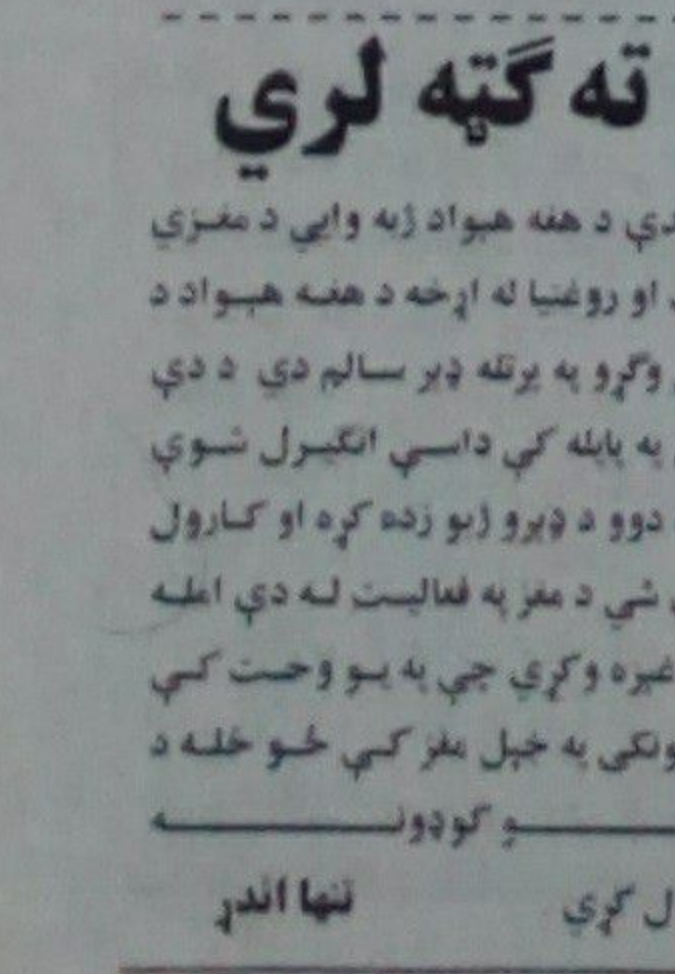
د روغتیا نړیوالې ادارې (WHO) د سرطان د مخنیوي لپاره څو سپارښتنې کوي او خبرې کوي چې دا ډاکټر (Joachim Schuez) چې دا څېړنه یې کوي، وايي چې که انسان په خپلو عادتونو کې بدلون راولي تر ډېره د سرطان په وړاندې ناروغۍ له اڅه کېدو ژغورل کېدای شي.

د سرطان د مخنیوي لپاره د روغتیا د نړیوالې ادارې سپارښتنې

- ۱- د بدن وزن ته خیال ساتي.
- ۲- په ورځنۍ ژوند کې له فزیکي نظره فعال اوسئ. هغه وخت کم کړي چې په ناسته یې تېروي، یعنې ډېره ناسته او نه تحرک بدني.
- ۳- صحي خوراک کړي. زیات حیوانات، سبزجات او میوه خوري.
- ۴- د زکام کالوري درلودونکي خوراکونه لږ کړي، لکه هغه خواړه چې زیات خواړه یا غوړ لري، پروټین شوي غوښه، سلامي، ساج، په خوراک سره غوښه، د غوښې او په، کمه خوراک او په خوراک کې د
- ۵- د روغتیا نړیوالې ادارې (WHO) د سرطان د مخنیوي لپاره څو سپارښتنې کوي او خبرې کوي چې دا ډاکټر (Joachim Schuez) چې دا څېړنه یې کوي، وايي چې که انسان په خپلو عادتونو کې بدلون راولي تر ډېره د سرطان په وړاندې ناروغۍ له اڅه کېدو ژغورل کېدای شي.

آیزم یاد اعصابو د ودې ستونزه، ښه والی او مشکلات یې

دادی هغه څوک چې په آیزم اخته وي؛ هاضمه یې خرابه وي او له همدې کبله اندېښنه یې زیاته وي ترڅنګ یې له ټولنیز پلوه سرخه وي چې له خلکو سره خبرې وکړي پارکر کولمو باندې څېړنې کوي او غواړي چې اړیکې یې له آیزم سره پیدا کړي د ټیمبل ګارډین په پوښځي کې چې د کولراډو ایالت په بولډر نومي ځای کې پروت دی ټنګي ځوان پارکر چې په آیزم اخته دی وایي دا بوخه ګټې لري هغه وایي: «د آیزم لرونکو کسانو د فکر بهیر د ستونزو په حل کې په زړه پورې دی؛ له ډېرو تخلیقي لارو نه کار اخلي نظر دېته چې د دویم څلورمه وگړي په څېر د ستونزو د حل لپاره له ډېرو ساده اوبسیټو لارو نه کار اخلي.» دغه کار منفي اړخ

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

د ماشومانو ختنه (ستول) د ایډز خطر کموي. کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د تارنیزه وود جنسي ستولو، په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر وپيښي، چې بیا وروسته دغه مرکز د ستولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی اسنادي لارښود د ستولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پر بنسټ چمتو شوی، چې په خلکو کې نوکه د ایچ آی وی ورسره د لږېدو په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوي ده.

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وی ورسره د لږېدو خطر، له پنځوسو نرسینو سلنې پورې، کموي، یا په بله وینا، سټیټ شوي

داسې د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو زمو زده کولو روغتیا ته ګټه لري د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وگړي چې دوي زېږي زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري همدارنګه هغه ماشومان چې دوي زېږي یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه زده یې زده وي ډېر فعاله او تحرک دي. دغه څېړنه چې د

کس له یوې داسې نخې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وی ولري، لږ امکان لري چې په ایچ آی وی ورسره اخته شي ددې

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه

فرهنگ او دودونه

په اسلام کې د ښځو حقوق

قتیل خوږبانی

د اسلام سپېڅلي دين نړۍ د ټولو انسانانو په نسبت ديني مقام درناوی کړی او په اجتماعي او سياسي ډگر کې يې له نارينه وو سره يو شان حقوق ورکړي دي له ټولو مخکې يې ښځې ته دروند حق ورکړي او په ژوندولي بې دندې ښځول غندلي اوښکړي دي «اي ذنب قتل» له ښځو په تيره بيا له کونډو سره په بيلابيلو انديزانو او مذاهبو کې بيل بيل ظالمانه سلوک کيده په يهود کې به ديو ورور کونډه دروندې وروړولې شوه او چې څنگه به يې خوښه وه هغې به يې ورسره کول هغې دا حق نه درلود چې په خپله خوښه له جاسره نکاح وکړي په عيسويت کې که څه هم دا خبره نشته خو له کونډې سره دښمنگي لپاره کومه طريقه نه ده لاکل شوي په هندوانو کې خودکونډې ژوندته له سره ضرورت نه ليدل کېده ټول عمر له خوشحالي اوسينگارې سره پرې وه په عربو کې هم دغه رواج و چې کونډه به د ميراث خوړولکيت شوه ډول ډول تکليفونه به يې ورسول او چې چيرې به يې خوښه وه هلته به يې وډوله زمور په ټولنه کې هم د کونډې دغه حال و چې ديهودو او عربو له کونډو سره و او په ځينو ځايونو کې لاتر اوسه دغه حال روان دي چې کونډه د متقول او غير متقول مال په شان ميراث گڼل کيږي دمپه له کورنۍ پرته بل ځای نه شي وديدلې دغه راز په عربو کې ښځې په عمومي توگه دخارويو او مالونو په خيږ تحازتي مارکيتونو ته وړاندې کېدلې او هلته به دخارويو غوندې پرته له دې چې څه حق ورکړل شي خرڅيدلې چې دعکاظ تحازتي بازارې غوره اوژوندی مثال دي خو دحضرت سيدالمرسلين محمدصطفى (ص) په بعثت سره دغو ټولو ظلمونو ته دباي ټکي کېدل شو او ښځو ته دشرع اساس په سترگه وکتل شول په عظيم الشان قرآن کې (۲۸۱) ځايه د ښځې نوم راغلی او ددوی په نامه دنساء سورا نازل شويده الله پاک جل علي شانه دقرآن عظيم الشان په (۱۷۱) يم ايت کې فرمايي زياره « نارينه مسلمان او مسلماني ښځې

شهزوري دي او مسلمانانو خپله په سياسي چارو کې دښځو ډله ييزه مخه ددې لپاره چې دوی ښځې دي له ښځو نه دحضرت رسول اکرم (ص) په وخت کې ښځو په جگړو کې گډون کاوه او دضرورت په وخت کې به يې دحضرت رسول اکرم مخالفت دخداي (ج) دپيغمبر (ص) په تاريخ کې شيرت لري چې څومره انقلابي او سياسي وي او داسلام ستر پيغمبر (ص) فرمايي « تر ټولو ستر جهاد دظاهر رهبر په

قوت او حکمت خاوند دی « پيغمبر (ص) فرمايي « څوک چې دمسلمانانو چارونه پاملرنه نه کوي مسلمانانو له ډلې څخه نه دی « اونا « تاسې ټول ديو بل سرپرست دی « اونا « تاسې ټول دترخيل لاس لاندې کارو په هکله مسئول دی « خداي (ج) په قرآن عظيم الشان کې داسلام ستر پيغمبر ته لارښوونه ورکوي چې له مومنو ښځو څخه يعنې اوځلي او فرمايي « زياره « اي پيغمبره کله چې مومني ښځې په دې شرط چې دوی به له خداي سره څه نه شريکوي اونه به دوی غلا کوي اونه به دوی زنا کوي اونه به دوی خپل اولاد وژني اوله به به دروغو سره راته کوي چې جوړوي يې به مخ دلاساويو خپلو کې يعنې له خپله ځانه هغه کوچنی چې له ناروا لارې څخه يې دخپل اولاد په توگه نيولی وي خپل مړه ته دې نسبت نه ورکوي اونه به له تاخه نارواني کوي په معروف (نيکو چارو) کې يوه يمت وکړه له دوی سره اوځيښه وخواړه لپاره ددوی (ښځو) له خدايه چې خداي به بخښوئکی (دخفگانو) اوډېر رحم والادي (په انعام اجرا وگواډ سره معروف په لغت کې پيژندل شوی ته وايي او په شريعت کې يې په داسې يو شان باندې اطلاق کيږي چې شرعاً او عقلاً غوره شوی وي نوله همدې امله دمعروف کلمه ټول هغه ټولونه اوژمني که سياسي وي يا ټولنيزي سوله وي يا جگړه خو چې دټولني لپاره کتور وي په پرکې يسي داسلام په لوېديځو وختونو کې هم گورو چې ښځو دخداي (ج) له پيغمبر (ص) سره سياسي او عمومي مثر په توگه يعنې گناه پرېدلنه دي يې اژمنه (رض) يعنې له کول

وړاندې دحقي کلمې ويل دي « په قرآن مجيد کې په کارونو کې دمسلمانو سيارسته شوی او خطاب يوازې نارينه ووته نه بلکې ښځو او نارينه وو دواړو ته دی لکه چې داسلام ستر پيغمبر (ص) له بي بي خديجې (رض) سره مشوره کوله اونورو اصحابو هم په مهمو مسئلو کې له خپلو ميسرو څخه نظر غوښته او ددوی انتقادي نظرياتو ته يې غور نيوه داهم دښاندولو وڅرخه ده چې بي بي خديجه (رض) لوېدیځه ښځه ده چې په اسلام مشرفه شوه اوداسلام په لاره کې لوېدیځه شهيده هم ښځه وه چې (سميه) نوميده دحضرت عثمان (رض) دخلافت په وخت کې دحکيم زوی مروان خليفه ته مشوره ورکوله چې دحضرت عثمان (رض) ښځې هم غوښتل چې په دې مورد کې خپل نظر څرگند کړي مروان غوښتل چې دهندي دخرومخه ويسي خو خليفه وفرمايل « پرېږده چې خبرې وکړي دهنسي مشوره له تانه صادقاته ده « دحضرت عثمان (رض) دخلافت په وخت کې په سياسي چارو کې دبي بي عائشې (رض) لاسوهنې په تاريخ کې

هغو مشهورو ښځو څخه چې له رسول الله (ص) سره يې په جگړو کې ونډه درلوده ربيعه اوعليه او ايمان بي بي عائشه ايمه اوسليمه ام سنان لبالغفاري او دهاکي اودعبدالمنظف لور هيبي (رض) په عزت او درناوي يادې شوي دي له اسلامي حکمونو سره سم مسلماني ښځې په هغه صورت کې چې دمسلمانو دامير له خوا دوی ته نياست ورکړل شوي وي حق لري چې دښمن ته پناه ورکړي دسولې په خړو او اترو کې گډون وکړي او سياسي شخړې حل کړي په هند کې دمسلمانانو تسلط په وخت کې داورنگزيب او دده نسال دټاکلو داخلافتودخل په برخه کې دنيگم جهان آراړول دښاندولو وړ دي همدارنگه تاريخ ليکونکو داورنگزيب اوشاه جهان دلانج په حل کولو کې دجهان ارا دهلو څلويښه کوي اوليکي چې « بي بي جهان ارا له خپلو ټولسياسي مصروفيتونو سره سره دخپل وخت دصوفيانو له ډلې څخه هم وه اوددو کتابونو ليکاله هم ده او تر ټولو ستر يادگار يې داډگر لوی جومات دي « دمسلمانو ښځو له ډلې څخه چې په حکومتي او مملکتی سايلو کې يې ونډه درلوده دغه راز په هند کې درضيه سلطاني په هرات کې دښورانو په وخت

هېواد نوري

احمدیان، در رقابت با فلم سازان جهان

امیرالله احمدیان، با ارایه نمایش‌نامه‌های جانب و دیدنی نخست در لیاتر و سپس وارد کار در سینما شده است او اکنون در صده رقابت با فیلمسازان مشهور جهان می‌باشد این فیلمساز افغان با اشتراک در ورکتاب‌های آموزش با هنر لیاتر آشنا شده و در چندین نمایش‌نامه نیز نقش بازی کرده است « چهارده‌های ماندگار» نهادی است که به ابتکار احمدیان و محمدصوفی امینی در هرات راه‌اندازی شده و فعالیت‌های متعددی را در عرصه هنر لیاتر و سینما انجام داده احمدیان، تا اکنون توانسته است بیش از ده‌ها نمایش‌نامه را در بخش لیاتر، نویسندگی و کارگردانی کند از جمله نمایش‌نامه‌های وی که بیننده‌های زیادی داشته است، « لحظه‌ای برای خنده، رستورات، سه راهی، نست بازیگری، مادرم روزت مبارک، خرابی‌های ما، خواستگاری و تعبير خواب‌ها می‌باشد احمدیان با ارایه نمایش‌نامه‌های لیاتر در ولایت هرات، توانست که چگونگی مدیریت لیاتر را در معرض توجه مردم و هنردستان قرار دهد این کار وی باعث شد که دیگر موسسات نیز حمایت شان را از این نهاد اعلام کنند» احمدیان در نمایش‌نامه‌های ماندگار، تحت نظر وی در عرصه آموزش هنرمندان زن توانسته است شمار زیادی هنرمندان زن را رشد دهد خاطره عزیز، یکی از بازیگران موفق این گروه می‌باشد و از همین لحاظ، خاطره عزیز به عنوان بهترین بازیگر زن در افغانستان شناخته شده است این گروه با راه‌اندازی آموزش هنر سینما در بخش‌های مختلف، جوانان را جذب کرده و با همکاری مدیریت لیاتر ولایت هرات و آمريت امور جوانان این ولایت و همچنان به همکاری موسسه «لینکلن امریکایی» صف‌های آموزشی را تشکیل داده و

فعالیت‌های هنری شان را انجام داده‌اند تا هنوز به نمایش‌نامه این گروه نمایش یافته است مدت به سال است امیرالله احمدیان و گروه هنری‌اش، معروف آسوش هنرستان و مساجد نمایش‌نامه‌های لیاتری بوده اند که با برگزاری ورکتاب آموزش فیلمسازی از سوی کشور انگلستان در این ولایت آنها نیز اقدام به ساختن فیلم‌های سینمایی نمودند، فیلمانه «یک شب زمستانی» که توسط احمدیان نوشته شده است از سوی « نهاد بریتانیایی» به عنوان بهترین فیلمانه معرفی شده است و فیلم «یک شب زمستانی» در جشنواره بین‌المللی دیندار تاجیکان به نمایش نیز رفته است بعد از ساختن این فیلم، امیرالله احمدیان، فعالیت‌هایش را بیشتر متوجه به سینما می‌کند وی در دو فیلم هنری با کارگردانی الیاس کریمی، به عنوان دستیار کارگردان کار کرده است امیرالله که هدف نهایی‌اش در کارهای سینمایی را رقابت با فیلمسازان دنیا عنوان می‌کند، می‌گوید «این کار هر چند مشکل است، اما با تلاش فراوان امکان‌پذیر خواهد بود « او این بار در صدد تأسیس یک نهاد دیگر فیلمسازی به نام «راوی» می‌باشد البته فعالیت‌های گروهی این نهاد به گونه مقدماتی آغاز شده است می‌توان « فیلم حینه» را آغاز کار این گروه پنداشت در این فیلم، در کنار کسانی که در نقش دستیار کارگردان، فیلمبردار، نورپرداز، صدابردار و دیگر

صداعلی نوازش

د ښځو دیارلس کلني لاسته راوړنې دې خوندي شي

لاندې را نه ولي چې د تېرو کلونو په ترڅ کې يې د ډېرو ستونزو په گاللو او قربانيو په ورکولو ترلاسه کړې دي. که په هېواد کې د ښځو ن تاريخ ته ځير شو، نو دا څرگندېږي چې ديارلس کاله مخکې ښځې له ښوونې او روزنې، روغتيايي آسانتياوو، ساست او په ټوليزه توگه په ټولنيزو چارو کې له هر ډول ونډې اخیستو څخه بې برخې وې. خو د پخواني جمهور ريس حامد کرزي د حکومت په راتگ او په هېواد کې د بېلابېلو عدلي ټولنو له فعالیت سره سم، زموږ خوښو هم په ټولنيزو چارو کې په گډون سره خپل گټورتوب څرگند کړ، په تېرو لسو کلونو کې يو شمېر ښځې په دې ونډانېدې چې د سولې راوستلو لپاره د هغوی حقونه او لاسته

هېواد نوري

راوړنې تر پينو لاندې کېږي، نو په وړاندې به يې ودرېږي ښځې د ټولني نيمايي برخه جوړوي او حکومت هم نشي کولې له دې سترگې پټې کړي. نو کله چې موږ ښځې د ټولني نيمايي برخه جوړوو، نو بايد حکومت زموږ هيلو او غوښتنو ته غاړه کېږدي. د ښځو نظر، د ښځو پریکړې او حضور بايد نور له سمبولیکې او فېشنې بڼې څخه را ووخې او په رښتيني بڼه په سياسي او ټولنيز ډگر کې په گټورتوب سره راڅرگندې شي. اوس نو افغان ښځې هغه د ديارلسو کلونو پخوا ښځې نه دي، بلکې ډېرې فعالې او خوځنده دي، خو د دوی اندېښنه له دې کبله ده چې وروسته تر دې او د دې مهالچې په راتلو سره يو ځل بيا د کورونو د څلورو ديوالونو بندوبان نه شي. ځکه تېرې تجربې دا په گوته چارو په بېلابېلو برخو کې د دوي فعال او خوځنده گډون د يوې لیکمرغه راتلونکې زېږې ورکوي يو شمېر ښځې په دې باور دي چې سوله د افغاني ټولني تر ټولو ارزښتناکه او سپېڅلې غوښتنه ده چې بايد ډاډمنه شي. که ښځې په دې وپوهېږي چې د سولې جاپړيال کې د يوه مستقل يا ځانگړي شخصت په توگه وپېژندل شي.

هېواد نوري

د سندرغاړي کېدو لپاره بايد د موسيقۍ اصول زده کړو

کليوالي سندرغاړي اسد فاسمي داستاد فاسم بخش شاگرد دی له ۱۲ کلونو راهيسې سندرې وايي دغه هنرمند ۱۰ کاله په گډوالي کې تېر کړل او خپل هنر ته يې په جلاوطنۍ کې دوام ورکړ کله، چې نوی دولت منځ ته راغی بيا يې دسندرو په ويلو پيل وکړ، گابو ۱۲ کاله يې دغه کار ته دوام ورکړ او همدا اوس هم سندرې وايي په دې اړه هېواد ورځپاڼې له نوموړي

سندرغاړی نه شی کولای، چې دغه ښوونځی ولسولي، چې موسیقۍ داستادانو تر لارښوونې لاندې زده کاندې، یوڅکه ځینې هېوادوال د موسیقۍ له اصولو پرته، داقتصادی ستونزو درې کولو په موخه د موسیقۍ په مسلک کې داخل شوي دي. کوم کسان چې په دغه مسلک کې ځانونه داخلوي باید، چې په دې مسلک کې ځانونه پوه کړي، چې په ټولنه کې دخلکو له خوا تقدیر او وصال شي. **پوښتنه څنگه دي موسیقۍ ته مخه وکړه؟**

هېواد نوري

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English